

CU: 05

Expedient:2024 / 085823 / B

La Subcomissió d'Urbanisme del municipi de Barcelona, en la sessió de 6 de març de 2025, ha adoptat, a reserva de la redacció que resulti de l'aprovació de l'acta, l'acord següent :

L'expedient de Modificació del Pla General Metropolità de Clot - Camp de l'Arpa, de Barcelona, ha estat promogut i tramés per l'Ajuntament.

Vist l'informe tècnic que consta a l'expedient el document planteja el següent:

Objecte

Regulació de les condicions d'ordenació de les edificacions i dels seus usos, amb la finalitat d'establir una normativa específica que preservi els valors tradicionals i patrimonials de les arquitectures i els teixits identitaris, incrementi el nombre d'habitatges destinats a polítiques socials dins l'àmbit, i reequilibri la relació entre els sòls lliures d'edificació i l'espai edificat, de manera que es prioritzi l'ús cívic i quedin garantides unes condicions ambientals adequades dins l'àmbit.

Àmbit d'actuació i descripció de la proposta

○ Àmbit d'actuació

La Modificació de PGM per a la millora urbanística i ambiental dels barris del Camp de l'Arpa i el Clot abasta un àmbit d'aproximadament 116 ha de sòl urbà (2.664 parcel·les) dins el districte de Sant Martí, el qual engloba la totalitat del barri del Camp de l'Arpa del Clot i gran part del barri del Clot. El 35% aproximadament de les edificacions son anteriors a l'any 1952, sent la major part dels edificis anteriors al PGM (un 78%), motiu pel qual la documentació reflecteix un gran nombre de disconformitats volumètriques.

D'acord amb la Memòria d'informació del document, la proporció entre l'ús residencial i altres usos és d'aproximadament el 72-28%, respectivament.

El 21% de la superfície total del parcel·lari és propietat de l'Ajuntament de Barcelona. Prové o bé d'expropiacions, o bé de cessions derivades de la gestió de sectors.

El Pla de Protecció de Patrimoni Arquitectònic, Històric i Artístic de Sant Martí, en endavant PEPPHA, es va aprovar l'any 2000. El PEPPHA protegeix 32 parcel·les, a més de 5 conjunts històrics i el traçat del Rec Comtal, que travessa l'àmbit a l'alçada de l'av. Meridiana.

La proporció entre el conjunt dels sistemes urbanístics i el sòl privat dins l'àmbit és del 47%-53%, respectivament. El sòl del sistema viari representa el 33,4% de l'àmbit, el sòl del sistema de parcs i jardins urbans, el 7,7%, i el sòl del sistema d'equipaments (públics i privats), el 6,1%. Dins l'àmbit hi ha 2 tipologies de teixits urbans marcadament

diferenciades. La tipologia “Eixample” que continua els traçats viaris, i les illes del nucli antic, “paral·leles” al carrer del Freser. El teixit edificat és dens i la densitat poblacional és alta.

Segons les dades del document, el parc d'habitatges de lloguer protegit suposen el 0,4% del total. Es calcula la necessitat de disposar de +4.138 nous habitatges de protecció per donar compliment a l'objectiu de solidaritat urbana de la Llei 18/2007.

En l'àmbit hi ha sòls amb dobles qualificacions de sistemes en sòl i subsòl, claus 5/3 i 6a/3.

- **Descripció de la proposta**

- I. Eixos d'actuació

La proposta està organitzada en estratègies d'actuació entorn 7 eixos de proposta, amb eines d'ordenació urbanística per aconseguir els objectius generals de la Modificació:

1. Patrimoni historicoartístic: preservació del teixit construït i l'edificació
 - Proteccions patrimonials: ampliació dels elements catalogats (annex normatiu III)
 - Proteccions urbanístiques: definició i regulació dels *eixos tradicionals, ambients tradicionals i fronts d'edificació tradicional*, i de l'*Ordenança d'edificació tradicional*.
2. Sistemes urbanístics i afectacions vigents
 - Eliminar gran part de les afectacions viàries (-11.487 m² sòl), mantenint únicament aquelles que suposin una millora del paisatge urbà.
 - Ressituar sòls qualificats com a reserva de zones verdes, amb un petit increment
 - Reconèixer els equipaments en funcionament i qualificar-los amb la clau de sistema. Implica un increment de +7.435 m² sòl.
3. Activitats urbanes
 - Definició dels eixos d'activitat, clau 5e del sistema viari, prohibint l'ús d'habitatge en les plantes baixes.
4. Habitatge assequible
 - Establiment de mesures per incrementar l'oferta d'habitatge de protecció pública
5. Millores ambientals
 - Aplicació de l'*índex de devolució ecològica de l'espai urbà* (IDEEU)
 - Corredor verd vinculat al parc del Clot, preservació dels patis d'illa i xarxa d'eixos verds per vianants
 - Propostes sobre l'eficiència energètica
6. Fomentar una mobilitat racional i sostenible
 - Prohibint el pas dels vehicles rodats privats per alguns carrers (eixos d'activitats i carrers residencials) i reduint l'oferta d'aparcament per cedir l'espai a la mobilitat activa.
 - Ordenant uns itineraris per vianants i una xarxa ciclable
7. Ordenació física: posant en coherència les condicions d'edificació i la protecció patrimonial

La Modificació inclou una normativa urbanística que conté dues Ordenances municipals:

Ordenança d'edificació tradicional, OET (articles 37 i 38 i annex normatiu IV, amb el llistat de parcel·les on és d'aplicació)

Ordenança ambiental (annex normatiu I)

I el nou llistat d'elements i conjunts i fitxes de Catàleg que amplien i substitueixen les del "Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic historicoartístic de la ciutat de Barcelona, en l'àmbit del Districte de Sant Martí", el qual es manté vigent (annex normatiu III)

II. Zones

La MPGM a tràmit crea zones específiques per regular els diferents teixits identificats, i afegeix la subclau hp per identificar les parcel·les amb habitatges de protecció pública:

- Zona de nucli el Camp de l'Arpa-El Clot (clau 12c) - Zona de densificació urbana intensiva el Camp de l'Arpa-El Clot (clau 13ca) - Zona de densificació urbana semi-intensiva el Camp de l'Arpa-El Clot (clau 13cb) - Conservació de l'estructura urbana i edificatòria el Camp de l'Arpa-El Clot (clau 15c)	+subclau (hp)
---	--------------------------

A banda d'aquestes zones, es manté la qualificació de subzona de densificació urbana Eixample (clau 13E) de les parcel·les existents dins l'àmbit, i es reconeix que es podran qualificar sòls amb ordenació volumètrica específica, clau 18 del PGM. La regulació específica de la present MPGM a tràmit no aplica sobre aquestes dos zones, les quals s'ordenaran d'acord amb el planejament vigent.

Les condicions d'edificació per a cadascuna de les parcel·les queda establerta en els plànols d'ordenació tenint en compte, entre d'altres aspectes, la fondària edificable i el nombre màxim de plantes, i sotmeses a les proteccions patrimonials i les urbanístiques fixades en aquest document de modificació.

La Modificació distingeix normativament entre l'edificabilitat principal i l'edificabilitat auxiliar admissible en el pati d'illa o parcel·la, que a efectes de regulació i còmput es consideren independents.

Per la clau 15c s'estableix un índex d'edificabilitat màxim. de 0,9 m²st/m²sòl per parcel·la. Per la resta de zones determina un índex d'edificabilitat d'àmbit espacial homogeni als únics efectes de valorar els sòls per resoldre la gestió.

III. Patrimoni

A més dels nivells de protecció dels elements i edificis del "Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic historicoartístic de la ciutat de Barcelona, en l'àmbit del Districte de Sant Martí", en endavant PEPPHA, la Modificació n'afegeix de nous, incorporant noves fitxes de patrimoni.

Així, les proteccions patrimonials s'incrementen amb +19 nous conjunts protegits i +26 nous elements (nivells C i D, Annex III). A més, el document incorpora proteccions urbanístiques, identificant 3 tipologies d'espais: Eixos, Ambients i Fronts d'edificació tradicionals, a on són d'aplicació les *Ordenances d'edificació tradicional* (OET, art. 37 i 38 i disposició addicional segona). Aquestes Ordenances estableixen criteris d'ordre estètic i compositiu i pauten materials d'acabat.

Eixos tradicionals	Concretament per les actuacions de nova planta i obres en edificis que afectin a les façanes de les parcel·les en Eixos i Ambients tradicionals, no inclosos dins la OET, estableix l'obligació de mantenir els criteris compositius de les façanes de l'entorn, justificadament amb documentació de les parcel·les veïnes per garantir la integració de la nova façana en el conjunt del paisatge urbà, i recuperant elements significatius.
Ambients tradicionals	
Fronts d'edificació tradicionals = Conformats per parcel·les catalogades i aquelles sobre les quals es defineix l'OET	
	Pels edificis en els Fronts fixa que es mantindran les edificacions existents (amb excepcions) i es fomentarà la seva rehabilitació, si bé, s'estableix per tots condicions a la gran rehabilitació.

IV. Sistemes

IV.1. Sistema viari i activitats urbanes

S'estableix un vincle normatiu entre els usos admissibles en planta baixa i la tipologia de carrers.

La MPGM fa una classificació amb la qual distingeix entre les següents subzones:

Sistema de la xarxa viària bàsica, clau 5
Sistema de la xarxa viària de connexió local, clau 5c
Sistema d'eixos d'activitats, clau 5e = Vies urbanes d'especial caràcter cívic, per la major presència de locals actius en les plantes baixes (usos terciaris, comerç, serveis)
Sistema de carrers residencials, clau 5r = Vies urbanes d'especial caràcter residencial

clau 5, clau 5c	- S'admet el transport rodat
Clau 5e, clau 5r	- Mobilitat preferent a peu i bicicleta. S'admet l'accés al transport públic i vehicles de serveis i proveïment, i als vehicles de residents. Estacionament restringit
clau 5, clau 5c, clau 5e	- L'ús dominant en les plantes baixes seran els vinculats a l'activitat econòmica i als serveis. Es prohibeix l'ús d'habitatge en les plantes baixes que facin front a aquests carrers, excepte en els casos que la protecció patrimonial ho dispensi
clau 5r	- Es prohibeix l'ús d'habitatge <u>lliure</u> de nova creació en les plantes baixes, es restringeix a l'habitatge protegit, el qual serà l'ús dominant. Els usos diferents a l'habitatge es condicionen a la justificació de la seva compatibilitat amb l'ús residencial (només s'admetrà l'ús comercial en la modalitat de venda d'articles o serveis quotidians).

clau 5, clau 5c, clau 5e, clau 5r	- Localització de places regulades com a Àrees de distribució urbana de mercaderies (DUM), vinculades a l' "e-commerce" i el "q-commerce"
--------------------------------------	---

A més, els projectes d'urbanització s'han d'adequar a la jerarquia i funcionalitat dels carrers (segons plànols d'ordenació) i han de donar compliment a l'IDEEU fixat en normativa. Els carrers 5e i 5r es resoldran preferentment amb plataforma única.

En relació amb l'aparcament, l'article 43 d'aquesta MPGM modifica la MPGM vigent que regula els aparcaments de Barcelona en el sentit que les ràtios que aquesta última preveu tindran caràcter de màxim i no de mínim pels vehicles a motor, i en casos fixats s'eximeix del compliment de places; i s'incrementaran en un 50% les de bicicletes.

IV.2. Sistema d'espais lliures

Manté la classificació i regulació del PGM en aquests espais, i afegeix que els nous projectes d'urbanització hauran de donar compliment a l'IDEEU. La MPGM proposa desafectar sòls que no tenen les condicions adequades i compensar-los amb d'altres que ja fan la funció d'espais lliures. A aquests efectes, s'hi preveuen actuacions d'expropiació i àmbits de dotació.

IV.3. Sistema d'equipaments

Manté també la classificació i regulació del PGM en aquests espais, com l'ús que ja tenen en l'actualitat o el que prevegi el planejament derivat corresponent. La MPGM proposa reconèixer com equipaments aquells edificis, o parts, (públics i privats) que fan aquesta funció però no estan qualificats com a tals; i estableix el destí públic dels existents i alguns de nous, que s'obtindran per expropiació.

V. Numèricament

La superfície del planejament vigent destinada a sistemes es redueix - 2.295 m² sòl (-0,4% de la total vigent), si bé,

- El sòl del sistema públic de parcs i jardins incrementa + 1.757 m² sòl
- El sòl del sistema d'equipaments (públics i privats) incrementa +7.435 m² sòl

Conseqüentment la superfície de zona amb aprofitament privat incrementa + 2.295 m² sòl (+0,37 de la total vigent). Això no obstant, segons el document, el sostre potencial total edificable dins l'àmbit de la MPGM es redueix -122.291 m² (-5,5% del sostre potencial en aplicació del planejament vigent).

VI. Habitatge protegit

Les mesures per obtenir habitatge protegit (totes en la modalitat d'habitatge protegit genèric, article 77 de la Llei del dret a l'habitatge, modificat pel DL 17/2019) són:

- en les actuacions de canvi d'ús en planta baixa a ús d'habitatge (es calculen un màxim de 800 habitatges, transformant tots els locals en pb dels carrers residencials)
- qualificació d'hp directa d'algunes parcel·les, públiques o d'expropiació (16 actuacions) (es calculen uns 441 habitatges)

- la resta de supòsits d'obtenció regulats a la "MPGM per a l'obtenció d'HPP al sòl urbà consolidat en el terme municipal de Barcelona"

VII. Estratègies ambientals

Les estratègies proposades al document són específiques per cada zona en funció del potencial del sòl:

- Àmbit entre l'entrada del Ferrocarril i la Gran via de les Corts Catalanes: afavorir la definició d'un corredor verd vinculat al gran parc del Clot.
- Àmbit entre l'entrada ferroviària i l'avinguda Meridiana, que inclou el tram tradicional del Clot, i àmbit entre l'avinguda Meridiana i el carrer de Freser, que inclou el tram tradicional del Camp de l'Arpa del Clot: on és essencial preservar els patis i jardins interiors d'illa.
- Àmbit amb tram d'Eixample: on potenciar una xarxa de vies verdes seguint estratègies de superilla.

La MPGM integra dins les proteccions urbanístiques els espais lliures privats a mantenir i els espais lliures privat a potenciar, en funció de la presència de vegetació i arbrat, que cal preservar i fomentar. L'espai lliure privat a potenciar inclou els espais interiors d'illa que resten lliures d'edificació o estan ocupats únicament amb edificacions de planta baixa.

Altrament, el potencial del sistema ambiental es comptabilitza amb l'índex de devolució ecològica de l'espai urbà (IDEEU), el qual és el resultat numèric d'aplicar en una fórmula uns valors al projecte constructiu de la urbanització dels carrers, a la vegetació, i a la posició dels elements o els espais verds:

Sòl / pell (segons la superfície- m², permeabilitat del paviment, drenatge, etc.)

Vol / Biomassa (la vegetació per sobre del sòl, tipologia i continuïtat)

Biodiversitat (qualitat i posició de la vegetació)

Aquests valors es fixen en un annex normatiu, que conté la normativa ambiental sobre urbanització i edificació en l'àmbit de la modificació, en la modalitat d'Ordenança municipal. S'imposen requeriments ambientals, constructius i d'acabats superficials pels sistemes i l'edificació.

VIII. Gestió

Es delimiten 2 àmbits a ordenar mitjançant Plans de millora urbana, 16 actuacions d'expropiació i 34 parcel·les sotmeses a actuacions de dotació (identificades en el plànol d'ordenació 6.4. Gestió):

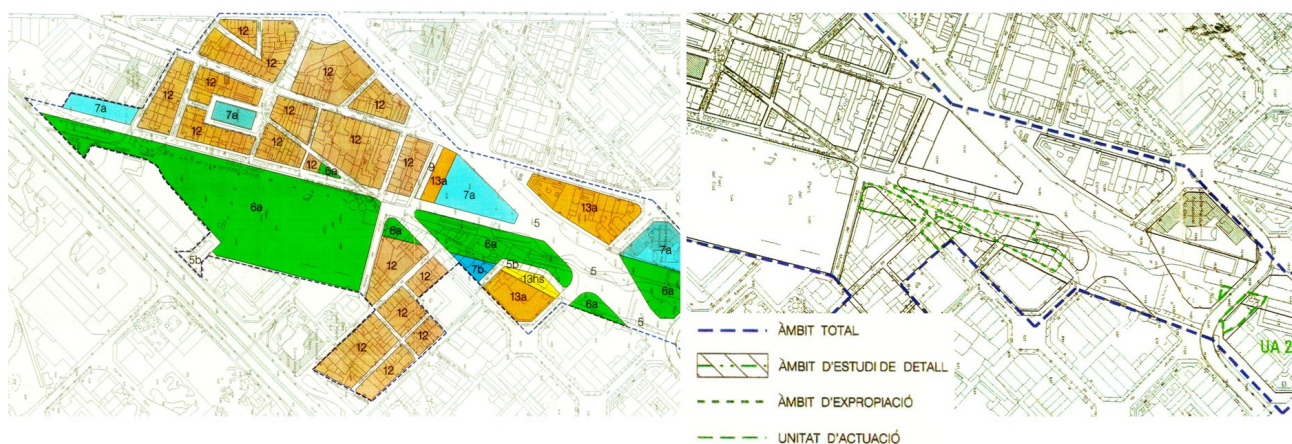
- 30 per desafectació del sistema viari
- 2 per desafectació del sistema d'espais lliures
- 1 per desafectació del sistema d'equipaments
- 1 per increment de sostre

La MPGM recull també la delimitació i paràmetres d'un polígon d'actuació urbanística no executat (PMU 2010).

- PMU 1 (8.440 m² sòl, per expropiació):
 Proporció zones/ sistemes= 20%/ 80%, respectivament (sistema de parcs i jardins concretament mínim de 52%, que equivalen a 2.700 m² localitzats en plànol d'ordenació).
 Aprofitament amb sostre màxim de 5.852 m²st residencial + 1.000 m²st comercial, en zones de:
 nucli antic, clau 12= 393 m²st corresponent a l'existent en els 3 habitatges catalogats subjecta a ordenació volumètrica específica amb habitatge protegit, clau 18hp= 78 HPP
 + 2.300 m²st mínim destinat a allotjaments dotacionals, a concretar la posició.
- PMU 2 (1.563 m² sòl, per expropiació):
 Proporció zones/ sistemes= 50%/ 50%, respectivament (sistema de parcs i jardins concretament mínim de 32%, que equivalen a 500 m² localitzats en plànol d'ordenació).
 Aprofitament amb sostre màxim de 4.664 m²st residencial + 777 m²st comercial, en zona de densificació urbana intensiva, clau 13ca-hp= 64 HPP

Planejament vigent

- Pla territorial metropolità de Barcelona, PTMB (AD 20/04/2010).
- Pla general metropolità, PGM, (AD 14/07/1976).
- MPGM puntual de les NNUU per a l'adequació del règim urbanístic del Conjunt Especial de l'Eixample, creació de la qualificació 13 Eixample (12/12/2000, DOGCB 30/01/2001).
- MPGM del sector Sant Andreu-Sagrera de Barcelona (12/12/1996, DOGCB 29/01/1997).
 Conté la regulació vigent dels sòls del PMU1. Pel que fa a aquests terrenys, qualificats de sistemes i zona 13hs (sòls d'ús d'habitatge destinat a la promoció en alguns dels règims de protecció pública), estableix que s'han d'obtenir per expropiació.

Plànols de Zonificació i Gestió.

- MPGM a l'àmbit dels terrenys situats a l'avinguda de la Meridiana, entre els carrers de la Nació, del Degà Bahí, de Trinxant i de Tomàs Padró (AD 22/07/2009, DOGCB 09/11/2009).
 Conté la regulació vigent dels sòls del PMU2. Pel que fa a aquests terrenys, estableix que s'han d'obtenir per expropiació (AA3+ AA4) perquè es fixa el seu destí com a zones verdes, 6b, i habitatge protegit, de titularitat pública, clau 12hs:

Edificis C1 i C2

Sostre d'habitatge= 964 + 2.200 m² st

Sostre d'activitats= 241 + 550 (comercial i altres compatibles amb l'habitatge)

Nº habitatges HPP= 12 + 27

Pb+4, ARM 16,70

ZV= 1.072 m² sòl

Plànols de qualificació, àmbits d'expropiació i edificació

Proteccions patrimonials:

- Modificació del Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic historicoartístic de la ciutat de Barcelona, en l'àmbit del Districte de Sant Martí (AD 01/10/2010, BOPB 03/11/2010)
- MPGM per a la protecció del Patrimoni Arquitectònic Històrico-Artístic de la ciutat de Barcelona (AD 21/01/2015, DOGCB 30/04/2015)
- Modificació puntual dels Plans especials de protecció del patrimoni arquitectònic històric-artístic de la ciutat de Barcelona, al traçat del Rec Comtal als districtes de Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí, Eixample i Ciutat Vella (AD 24/11/2023, BOPB 13/12/2023)

Planejament derivat:

- Pla de millora urbana de l'edificació situada al passeig de Maragall, núms. 29-35 i l'interior d'illa delimitada pels carrers de Sant Antoni Maria Claret, de la Indústria i de Conca (26/03/2010, BOPB 21/04/2010). Regula la transformació del PAU contingut dins la present MPGM.
- Pla Especial per a la determinació dels tipus d'equipaments i titularitat del sector Guinardó, Indústria, Fresser, Navas de Tolosa, Sant Antoni Maria Claret (antiga Fàbrica Alchemika) (AD 16/10/1992, DOGCB 27/01/1993). Estableix l'ús esportiu i docent del sòl qualificat 7a de l'illa conformada pels carrers de Sant Antoni Maria Claret, Indústria, carrer del Guinardó i carrer Trinxant.
- Pla Especial Urbanístic per a la regulació de l'ampliació del centre esportiu municipal Vintró (AD 27/11/2020, BOPB 23/12/2020). Assigna l'ús esportiu i recreatiu a l'equipament, i la titularitat pública.

A més, Barcelona disposa d'una Ordenança metropolitana d'edificació (OME) i de l'Ordenança metropolitana de rehabilitació (OMR).

Tramitació municipal

○ Promotor

L'Ajuntament de Barcelona promou la Modificació de PGM i la redacta l'equip Jornet Llop Pastor, arquitectes.

○ Tramitació

Aprovació inicial: per la Comissió d'Ecologia, Urbanisme, Mobilitat i Habitatge, en sessió de 13/02/2024

Aprovació provisional: pel Plenari del Consell Municipal, en sessió de 20/12/2024.

Durant el període d'informació pública, l'acord es va publicar al BOPB de 13/03/2024, al diari el Periódico de 15/03/2024, i al tauler d'Edictes municipal, des del 22/03/2024 al 22/05/2024. Consta certificat que durant el termini d'informació pública es van presentar 38 escrits d'al·legacions, i 3 més fora del termini.

A l'expedient electrònic consten els informes següents:

- ATM, de data 11/03/2024, favorable amb recomanacions i una condició relativa al seu desenvolupament, que s'haurà de tenir en compte en la redacció dels corresponents projectes constructius o en les mesures de gestió que correspongui:
Cal complir amb el Decret pels nous usos en relació a les places d'aparcament per a bicicletes; i cal estimar el nombre de places de C/D per les actuacions que no requereixin planejament derivat posterior.
- Departament de Cultura, de data 30/04/2024, favorable.
- Direcció General del Sector Ferroviari, del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible, de data 07/05/2024, desfavorable, i posterior favorable, de data 16/12/2024
- ADIF, de 30/04/2024, desfavorable, i posterior favorable, amb data 6/11/2024.
- Direcció General d'Infraestructures de Mobilitat, de data 15/07/2024, favorable.
- TMB, de 07/10/2024, recordant que d'acord amb la Llei ferroviària l'Ajuntament haurà de recaptar l'informe tècnic favorable de l'entitat, dels projectes constructius que es vagin desenvolupant a futur.

○ Antecedents, article 98 TRUC

En data 20/01/2025, la Comissió de Territori de Catalunya va acordar emetre informe favorable a l'efecte de l'article 66.5 de la Llei 22/1998 de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, i elevar l'expedient a la Subcomissió d'Urbanisme del municipi de Barcelona.

Documentació

Volum I. Memòries: informativa i de l'ordenació, memòria social (inclou l'avaluació d'impacte de gènere) i memòria de participació ciutadana

Volum II. Normativa: Normes urbanístiques i Annexes normatius

- Annex normatiu I. Ordenança ambiental
- Annex normatiu II. Planejament vigent
- Annex normatiu III. Fitxes de patrimoni
- Annex normatiu IV. Parcel·les incloses dins de l'Ordenança d'edificació tradicional-OET
- Annex normatiu V. Conveni urbanístic

Volum III. Documentació gràfica: Plànols d'informació i Plànols d'ordenació

Volum IV. Estudis econòmics: Agenda i Avaluació econòmica i financera i Informe de sostenibilitat econòmica

Volum V. Memòria de Patrimoni

Volum VI. Estudi d'avaluació de la mobilitat generada

Volum VII. Informe ambiental

Volum VIII. Justificació del manteniment de la superfície i funcionalitat del sistema d'espais lliures

Valoració de l'expedient

- Justificació del compliment de l'article 97 del TRLUC

Els eixos d'actuació proposats en la present MPGM segueixen l'enfocament d'altres MPGM aprovades per la ciutat de Barcelona amb l'objecte de millorar urbanística i ambientalment els seus barris històrics. Aquests barris són considerats espais urbans d'interès patrimonial, amb teixits i parcel·lació singular, espais públics particulars i elements simbòlics que l'identifiquen, i que es volen preservar; i amb aquest objectiu, la MPGM els identifica, integra i estableix la regulació del conjunt.

Com en les Modificacions anteriors, es valoren favorablement les operacions de:

- Rehabilitació i manteniment de les solucions de l'arquitectura tradicional: La MPGM aposta per la regeneració de la ciutat existent com a model de desenvolupament urbanístic sostenible.
- Protecció del patrimoni arquitectònic i del paisatge urbà del teixit històric.
- Compatibilitat entre el planejament urbanístic i la realitat del patrimoni consolidat: Es regularitzen de les actuacions admissibles en els volums disconformes (possibles actuacions de conservació que impedeixin la degradació del teixit construït) i es desafecten les parcel·les amb proteccions patrimonials. Únicament es mantenen les afectacions viàries que suposen una millora del paisatge urbà.

Es reconeixen com a equipaments els edificis que efectivament fan la funció.

- Incorporació del factor de qualitat ambiental en el sistema de parcs i jardins urbans, en la urbanització de places i carrers, i en l'edificació. Es reconeix el valor dels patis i jardins com a peces rellevants en la infraestructura verda de l'àmbit (valors paisatgístics, de termoregulació de l'entorn i permeabilitat del sòl, i d'interconnexió amb parcs i places amb vegetació). La MPGM introdueix una normativa novedosa amb l'obligació del compliment de l'IDEEU que obliga, entre d'altres aspectes, al manteniment dels valors dels patis existents.
- Incorporació en l'estructura i la urbanització de carrers del projecte superilla de Barcelona, que aposta per un espai públic que prioritza les relacions socials i el comerç de proximitat. La MPGM pacifica el 47% de la superfície del sistema viari (eixos d'activitat, clau 5e, i carrers residencials, clau 5r). Aquest esquema és coherent amb el de ciutat, el qual s'està desenvolupant en altres actuacions ja iniciades (com per exemple, barri 22@).
- Afavorir la reactivació del comerç. S'ordenen els eixos d'activitat, clau 5e, en els quals es prohibeix l'ús d'habitatge en les plantes baixes (excepte en els casos protegits per

- patrimoni) i es restringeix l'aparcament. Es preveuen plataformes de distribució de mercaderies.
- Increment de l'habitatge de protecció. Les accions proposades per l'obtenció d'habitatge de protecció pública assegurin la distribució en tot l'àmbit, evitant concentracions. En l'escenari més baix de les previsions, s'aconseguirien uns 500 nous habitatges.
 - Regulació amb caràcter d'ordenança de la conservació de la formalització i l'estètica de les façanes tradicionals, i dels valors ambientals de la urbanització i l'edificació 2 (Ordenança d'edificació tradicional i Ordenança ambiental).

Encara que en conjunt la superfície del sòl de sistemes del planejament vigent es redueix en -2.295 m² sòl, aquest detriment es circumscriu al sòl del sistema viari, i és conseqüència de la desafectació d'edificacions patrimonials per seccions de carrers que corresponen a un model de mobilitat que es vol desincentivar. Contràriament el sòl del sistema de parcs i jardins públics i el d'equipaments s'incrementa (+ 1.757 m² i + 7.435 m², respectivament); i si bé s'amplia el sòl de zona, en el conjunt de l'àmbit, la MPGM calcula una reducció de sostre edificable de -122.291 m²st.

Vist tot això, s'entén garantida la necessitat de la iniciativa, i l'oportunitat i conveniència de la proposta amb relació als interessos públics i privats concurrents.

- o Altres aspectes a valorar

En quant a la supressió de les afectacions viàries:

- Les afectacions del planejament per a l'ampliació de la secció viària es localitzen majoritàriament en els carrers del Freser, del Degà Bahí, carrer d'Aragó, carrer del Clot i el carrer de Trinxant.

D'aquests carrers, el del Degà Bahí (prolongació del carrer Provença) i el carrer d'Aragó formen part de la xarxa de vies secundàries de la xarxa viària bàsica definida pel PGM que havia de vertebrar la mobilitat dins la ciutat. En aquests, es desafecten ara edificacions consolidades amb la intenció de preservar-les perquè formen part del teixit originari i se'ls hi reconeixen valors que motiven la seva conservació. A més, en el cas concret del carrer del Degà Bahí, seguint les recents actuacions de pacificació del carrer Provença, es requalifica el sòl amb la clau 5e, corresponent al sistema d'eixos d'activitats, on la mobilitat preferent serà a peu o bicicleta.

La proposta, per tant, es fonamenta en el canvi de model respecte la mobilitat urbana que s'està implantant en els últims anys en la ciutat, i que tendeix cap a la reducció del trànsit privat i la supressió de reserves de connectors viaris que travessin els teixits consolidats. La documentació inclou un Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada (Volum VI) informat favorablement per l'Autoritat del Transport Metropolita, ATM.

En quant a la proporció del sistema d'espai lliure públic de l'àmbit:

- El sòl qualificat de sistema de parcs i jardins públics del planejament vigent correspon al 7,7% de la superfície de l'àmbit, i la MPGM l'augmenta lleugerament, si bé es manté en aquests barris en un 30,8% de la superfície que caldria en compliment de l'estàndard mínim de 20 m²sòl/100 m²st que refereix l'art.58.1.f del TRLU pel municipi. Els barris històrics de la ciutat de Barcelona suporten dèficits rellevants en els estàndards mínims

de sòl del sistema de parcs i jardins, clau 6, fixats pel TRLUC i recomanats per l'OMS. És el cas de l'àmbit que ens ocupa, i per tant, el dèficit actual de sòl amb destí a sistema d'espais lliures no és fruit ni resulta imputable a la proposta que ara es porta a tràmit i que és objecte d'aquesta valoració, sinó que ja és avui emparada pel planejament general vigent que es modifica.

La proposta reordena alguns d'aquests sòls per tal d'ajustar les qualificacions a la realitat consolidada i al model propi dels barris del Camp de l'Arpa i el Clot. També inclou dins les proteccions urbanístiques la preservació d'espais d'interior d'illa lliures privats i reforça el valor ambiental d'aquests sòls amb l'aplicació de les disposicions d'una Ordenança ambiental. Per tant, s'entén que aquest model esdevé una millora respecte el planejament vigent.

En quant a la reducció de sostre i l'increment de la densitat de l'ús residencial:

- La reducció de sostre respecte el potencial màxim que resulta del planejament vigent, és de -122.291 m²st. Aquesta reducció comptabilitzada no contempla el sostre de les edificacions amb volum disconforme que la MPGM proposa protegir patrimonialment o que formen part de l'*Ordenança d'edificació tradicional*, perquè la MPGM manté la condició de disconformitat.

Tot i aquesta reducció global de sostre, es preveu incrementar la densitat de l'àmbit. Només en el cas dels habitatges de protecció, el document calcula uns 500 habitatges nous en l'escenari baix i 1.245 habitatges en l'escenari alt. Numèricament, el sòl de zones verdes equivalent al sostre amb ús residencial que es redueix, en la proporció assenyalada pel document de 72%-28% per altres usos (aproximadament uns 17.610 m²sòl de zones verdes), compensaria amb escreix el que la MPGM hauria d'incrementar en aplicació de la disposició de l'article 100.2 per l'augment de densitat (12.450 m² sòl en l'escenari alt).

- Segons els quadres de les pàgines 70 i 71 de la Memòria d'ordenació, les actuacions de dotació resultants de la MPGM impliquen un increment de sostre efectiu de +240.860 m²st (+11,5% del sostre total potencial en aplicació dels paràmetres de la MPGM). Les actuacions de dotació provenen majoritàriament de les desafectacions del sistema viari, i també de les requalificacions del sistema de zones verdes i d'equipaments a zones residencials. A banda, hi ha una parcel·la en la que es proposa un petit increment de sostre. L'article 48 de les normes urbanístiques de la MPGM remet al capítol de Gestió de la Memòria d'ordenació per establir que s'aplicaran les disposicions de l'art.100 del TRLUC pel que fa a la possibilitat de substituir les cessions pel seu equivalent dinerari i que aquest valor serà el resultat de sumar el valor econòmic del 15% de l'increment de l'aprofitament més el de la reserva mínima de 20 m²sòl/100 m²st per zones verdes. Aquesta previsió s'ajusta a les determinacions del TRLUC.

Les actuacions de dotació es localitzen en el plànol d'ordenació 6.4.

En quant a l'ampliació de la protecció de les edificacions

- El PEPHA protegeix actualment 32 parcel·les, 5 conjunts històrics -incloent el conjunt especial de l'Eixample- i el traçat del Rec Comtal, que travessa l'àmbit a l'alçada de l'av. Meridiana.

La MPGM afegeix 26 nous elements i 19 nous conjunts històrics al Catàleg, en total 176 parcel·les, i protegeix urbanísticament 597 edificacions més (parcel·les regulades per l'OET, Annex normatiu IV). Com a resultat, en total, aproximadament el 35% de les parcel·les de l'àmbit tindria una protecció normativa que permetrà el manteniment i gran rehabilitació de les edificacions existents, gran part d'aquestes, en situació de volum disconforme (art. 28). La nova redacció de l'article 108 del TRLUC, en la versió aprovada per la Llei 2/2021, de 29 de desembre, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic, dona cobertura a la proposta de la MPGM de permetre la gran rehabilitació i el manteniment dels usos preexistent dels edificis en situació de volum disconforme amb els paràmetres urbanístics i les excepcions establerts per la mateixa MPGM. Com que es mantindran en situació de disconformitat amb els paràmetres d'edificació normatius, el document no preveu cap tipus de cessió vinculada a la llicència de gran rehabilitació.

En quant al planejament derivat que es manté o es modifica:

- La MPGM manté 2 àmbits que el planejament vigent preveu ordenar mitjançant Plans de millora urbana:
 - PMU 1. Inclou ara sostre d'habitatge de règim lliure, amb la finalitat de preservar 3 edificis que cataloga. La resta del sostre es destina a HPP, com preveia el planejament vigent, si bé flexibilitza la localització d'aquest sostre tot mantenint l'estratègia de continuïtat de l'eix verd entre la plaça de les Glòries Catalanes i la nova estació de la Sagrera. S'hi construiran 78 HPP dins l'àmbit i 2.700 m² de sòl de zones verdes.

- PMU 2. En aquest àmbit, la MPGM incrementa el sostre edificable en + 1.486 m²st i la densitat d'habitatges. La totalitat del sostre edificable amb ús residencial, 4.664 m²st, es destinarà a la construcció d'HPP, com preveia el planejament, passant de 39 HPP (81 m²st/hab) a 64 HPP (73 m²st/hab). Es manté la disposició de les zones verdes tot i que es redueix la superfície determinada pel planejament vigent. Aquesta reducció es compensa en el conjunt de l'àmbit de la MPGM.

Ordenances

- Si bé l'*Ordenança Ambiental* està incorporada en un annex de les normes urbanístiques del document, les disposicions de l'*Ordenança d'Edificació Tradicional* estan integrades en els articles de l'estructura principal de les normes (art. 37 i 38). En l'article 51 de les normes urbanístiques es fa constar que l'Ordenança ambiental, si bé té caràcter normatiu també, té naturalesa d'ordenança municipal als efectes de la seva modificació puntual posterior a l'aprovació de la MPGM, d'acord amb l'article 74.2 del RLU.

- Altres consideracions

El redactat proposat a l'art.10.3, contradiu les disposicions de l'article 48 del TR de la Llei del sòl, pel fet que fa referència a les proteccions patrimonials i urbanístiques. Atès que els supòsits indemnitzatoris queden ja regulats per aquella legislació i en el seu reglament, cal suprimir-lo de la normativa urbanística de la present MPGM.

Per últim, es detecta una errada en la referència que es fa a l'article 28.1 de les normes urbanístiques a l'article 23 de les mateixes. En coherència al document, l'article 28 hauria de remetre al 25, com bé fa l'apartat 1a.

- Justificació del compliment de l'article 98 del TRLUC

La documentació conté una separata justificativa del manteniment de la superfície i funcionalitat del sistema d'espais lliures (Volum VIII).

L'anàlisi d'aquesta justificació parteix dels *Estudis de Paisatge del Camp de l'Arpa i El Clot*, de l'any 2023. Aquests estudis identifiquen els espais lliures propis de l'àmbit, com són els espais on conflueixen les diferents trames urbanes: les dels nuclis històrics de Camp de l'Arpa i El Clot i la trama d'Eixample, i entre aquestes i les principals vies que travessen l'àmbit, com el passatge Maragall, el carrer del Freser, el carrer del Rogent i l'av. Meridiana. Aquests espais de trobada generen places triangulars de vora. A banda, a l'àmbit hi ha places interiors, com la plaça de Can Robacols o la de Carme Monturiol, i el corredor verd que configura el carrer dels Escultors Claperós en tota la seva projecció entre l'estació de la Sagrera i la plaça de les Glòries, en el que es recolça el gran parc del Clot.

L'objecte d'aquest anàlisi i de la MPGM és dibuixar i reforçar l'estructura verda pròpia del lloc. A més, la Modificació treballa amb 2 grans línies d'actuació. La primera és un treball de microcirurgia que comprèn l'estudi individualitzat de les circumstàncies actuals del planejament en relació amb la realitat consolidada i urbanitzada; i la segona és la iniciativa d'introduir el concepte de la millora ambiental tenint en compte que aquest és un dels valors que aporta el sistema de zones verdes: la naturalització dels espais. Són les mateixes línies d'actuació que s'han fet servir en actuacions similars en la ciutat.

Això és, d'una banda s'ajusten les delimitacions dels parcs o places actuals (clau 6a) a la realitat urbanitzada, o s'amplia la seva superfície redefinint la secció vial + zona verda. Són exemples representatius la Plaça de les Heroïnes de Girona o la plaça de Lolita Torrentó i Prim. També es canvia la clau dels sòls del sistema viari que configuren actualment espais de relació i de trobada (les referides places triangulars de vora). En són exemples la plaça de Margarita Brender Rubira o la plaça de la Oca. D'altra banda, es desafecten reserves de

zones verdes (actuals clau 6b) que suposarien l'enderroc d'edificis que aquesta modificació identifica i protegeix pels seus valors identitaris, o bé, en el cas de la cantonada entre l'av. Meridiana i el carrer València, es pretenen transformar en espais edificables a on situar actuacions per construir habitatge de protecció pública.

Així, des del punt de vista de la seva funcionalitat, la reubicació proposada dels sòls destinats a espai verd permet ajustar les qualificacions a la realitat consolidada i al model propi dels barris, i establir una xarxa de recorreguts cívics de continuïtat i amb itineraris millor adaptats a la topografia.

Quantitativament, en la situació actual del planejament, el sistema de parcs i jardins urbans, clau 6, representa el 7,7% del total de la superfície de l'àmbit de l'MPGM.

El 35% de la superfície qualificada del sistema d'espais lliures es correspon amb sòls de nova creació (claus 6b i 17/6, en total 31.161 m²). Amb la MPGM, aquesta superfície es redueix en -13.446 m². Es comprova que aquesta disminució respon al reconeixement d'espais ja urbanitzats i en ús, com per exemple els jardins de can Miralletes, els quals es requalifiquen com a existents, clau 6a, i també a la desafectació d'habitatges existents referida anteriorment. Als sòls actuals, clau 6a de la MPGM, es sumen també sòls del sistema viari.

Altrament, es reserven i qualifiquen en la present MPGM alguns espais de nova creació, com ara l'espai interior de l'illa conformada pels carrers del Degà Bahí, Mallorca, Rogent i Fontova; si bé, majoritàriament, els sòls 6b de la MPGM són espais reservats pel planejament vigent encara no desenvolupat i que es mantenen (localitzats en els PMUs). Respecte a aquests últims, la normativa estableix amb caràcter vinculant al desenvolupament dels PMUs el manteniment de les superfícies mínimes de zones verdes del planejament original.

Amb tot això, la MPGM incrementa la superfície total qualificada de +1.757 m². Com és que en la proposta de Modificació es calcula un detriment de -122.291 m² de sostre, no és exigible incrementar la reserva de dotacions.

SISTEMES	PLANEJAMENT VIGENT			Qualificacions PROPOSTA				Diferència
	clau				clau			
Parcs i jardins urbans								
actuals	6a	56.369	63%	actuals (inclou 6a/7)	6a	71.572		15.203
de nova creació (inclou 17/6)	6b	31.161	35%	de nova creació (inclou els PMU)	6b	17.715	20%	-13.446
espais lliures d'interior d'illa Eixample	6E	1.298	1%	espais lliures d'interior d'illa Eixample	6E	1.298		0
Total		88.828				90.585		1.757

En la valoració cal tenir present també, com assenyala en document, que El Clot té una posició estratègica entre dues Àrees de Nova Centralitat: la plaça de les Glòries Catalanes i la nova estació de la Sagrera, que acumulen sòls de sistemes de parcs i jardins públics.

L'àmbit d'aquesta MPGM limita amb el parc de la Gran Clariana i el projecte de transformació de la plaça de les Glòries.

En conclusió, tant a nivell quantitatiu com a nivell qualitatiu, es considera que la proposta respon als requeriments de l'article 98 del TRLUC.

Per últim, i pel que fa a la segona línia d'actuació, la millora ambiental, si bé no s'ajustaria als conceptes regulats a l'article 98 del TRLUC, ni es contempla en la legislació urbanística, és especialment rellevant a observar en el cas de ciutats densificades. La Modificació protegeix els espais lliures privats localitzats en els patis interiors d'illa, de manera que si bé l'ús del sòl no és públic, el conjunt dels veïns sí gaudeixen de les repercussions associades al seu manteniment. A més, la naturalització dels espais lliures que pretén aconseguir l'aplicació de l'IDDEU també contribueix a una potencial millora dels espais lliures. En conseqüència, aquest aspecte es valora també en sentit favorable.

Finalment, cal advertir que la separata justificativa no contempla la valoració sobre el compliment del manteniment de la superfície i funcionalitat dels equipaments esportius qualificats com a tals actualment. Això no obstant, el plànol d'informació 4.15 els localitza, i es pot comprovar que les qualificacions d'equipament de les parcel·les assenyalades es mantenen en el plànol d'ordenació. A més, l'annex normatiu II reitera que són d'aplicació tots els plans globals de ciutat i sectorials que siguin vigents i que no constin a la Disposició Derogatòria de l'MPGM, com és el cas del planejament derivat que regula les parcel·les amb ús d'equipament esportiu referides a l'apartat de planejament vigent d'aquest informe. D'afegit, la memòria d'ordenació detalla que la proposta reconeix l'ús actual del Centre Esportiu Municipal La Nau del Clot, actualment qualificat amb la clau 6a, parcs i jardins urbans, i en conseqüència el qualifica com a equipament 7a.

Fonaments de Dret

La disposició addicional setzena del Text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, modificat per la Llei 3/2012, de 22 de febrer, estableix que l'Ajuntament de Barcelona i la Subcomissió d'Urbanisme del municipi de Barcelona tenen les competències urbanístiques que els atribueix la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, les quals prevalen sobre les que determina aquella Llei.

D'acord amb l'article 66.5 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, modificat per la Llei 11/2006, de 19 de juliol, de modificació de la Carta municipal de Barcelona, l'aprovació definitiva de plans que comporti una modificació de zones verdes, espais lliures o equipaments esportius correspon a la Subcomissió d'Urbanisme de Barcelona, amb l'informe previ de la Comissió de Territori de Catalunya. Tanmateix, si un terç del nombre legal de membres de la Comissió d'Urbanisme de Catalunya ho sol·licita, l'expedient de modificació s'ha de sotmetre a dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, que té caràcter vinculant.

L'article 6.4 del Decret 68/2014, de 20 de maig, pel qual es regula la composició i el funcionament intern dels òrgans urbanístics de la Generalitat de caràcter col·legiat, estableix que la Secció de la Comissió de Territori de Catalunya elevarà una proposta al Ple sobre els projectes de modificació de figures del planejament urbanístic que

tinguin per objecte alterar la zonificació o l'ús urbanístic dels espais lliures, les zones verdes o els equipaments esportius que se sotmeten a la consideració de la Comissió.

De conformitat amb l'article 66.3 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona, correspon a la Subcomissió d'Urbanisme del Municipi de Barcelona, l'aprovació definitiva del planejament general, i també, de les modificacions posteriors, en l'àmbit del terme municipal de Barcelona.

Per tant, pel que fa als àmbits de la present modificació que comportin una modificació de zones verdes, espais lliures o equipaments esportius correspon l'aprovació d'aquest expedient a la Subcomissió d'Urbanisme del municipi de Barcelona, previs informes favorables del Ple i de la Secció de la de Comissió de Territori de Catalunya.

La Comissió de Territori de Catalunya, en la sessió de 20 de gener de 2025 previ informe de la secció de la Comissió de Territori de Catalunya de la mateixa data va acordar emetre informe favorable a l'efecte de l'article 66.5 de la Llei 22/1998 de 30 de desembre de la Carta municipal de Barcelona, sobre la Modificació del Pla General Metropolità de Clot - Camp de l'Arpa de Barcelona. En el punt segon va acordar elevar l'expedient a la Subcomissió d'Urbanisme del municipi de Barcelona per a la seva resolució definitiva.

Acord

Vist l'informe proposta dels Serveis Tècnics, i d'acord amb les consideracions fetes per aquesta Subcomissió, s'acorda:

1.- Aprovar definitivament, a l'efecte de l'article 66.5 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona, l'expedient de Modificació del Pla General Metropolità de Clot - Camp de l'Arpa, de Barcelona, amb el benentès que la referència que fa l'article 28.1 de les normes urbanístiques a l'article 23 ha de ser al 25, i amb la prescripció següent que s'incorpora d'ofici:

-1.1 Es suprimeix de la normativa del document l'apartat 3 de l'article 10.

-2 Publicar aquest acord i les normes urbanístiques corresponents al DOGC, a l'efecte de la seva executivitat immediata tal com indica l'article 106 del Text Refós de la Llei d'Urbanisme, aprovat pel Decret Legislatiu, 1/2010, de 3 d'agost modificat per la Llei 3/2012, de 22 de febrer.

-3 Comunicar-ho a l'Ajuntament de Barcelona.

Maria Navarro Roca
Secretària de la Subcomissió d'Urbanisme de Barcelona

Signat electrònicament

